

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

Komisji Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą oraz **Komisji Spraw Zagranicznych**

Nr posiedzenia: 9

Nr posiedzenia: 10

Data posiedzenia: 14 lutego 2012 r.

Posiedzeniu przewodniczyli: – wiceprzewodnicząca Komisji Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą senator Barbara Borys-Damięcka,
– wiceprzewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych senator Bogdan Klich.

Porządek posiedzenia: 1. Informacja Muzeum Historii Polski na temat obchodów stulecia urodzin Jana Karskiego w ramach programu „Jan Karski. Niedokończona misja” oraz programu „Jan Karski US Centennial Campaign”.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą: Łukasz Abgarowicz, Marek Borowski, Barbara Borys-Damięcka, Wiesław Dobkowski, Robert Dowhan, Mieczysław Gil, Stanisław Gogacz, Wiesław Kilian, Marek Konopka, Janina Sagatowska, Kazimierz Wiatr,
– senatorowie członkowie Komisji Spraw Zagranicznych: Anna Aksamit, Dorota Czudowska, Maciej Grubski, Bogdan Klich, Jarosław Obremski, Alicja Zając,
– wicemarszałek Senatu Jan Wyrowiński,

– zaproszeni goście:
– ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce Lee Feinstein,
– profesor Adam Daniel Rotfeld,
– dyrektor Muzeum Historii Polski Robert Kostro,
– kierownik programu „Jan Karski Niedokończona misja” w Muzeum Historii Polski Ewa Wierzyńska,
– dyrektor programu „Jan Karski US Centennial Campaign” Wanda Urbański,
– fundator programu „Jan Karski US Centennial Campaign” Andrzej Rojek,
– Kancelaria Prezydenta RP:
– podsekretarz stanu Jaromir Sokołowski,
– Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego:
– podsekretarz stanu Małgorzata Omilanowska,
– dyrektor Departamentu Dziedzictwa Narodowego Jacek Miller,
– Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
– podsekretarz stanu Bogusław Winid,
– dyrektor Departamentu Ameryki Piotr Ogrodziński,
– dyrektor Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej Aleksandra Piątkowska,
– Instytut Adama Mickiewicza:
– dyrektor Paweł Potoroczyn.
– miasto stołeczne Warszawa:
– wiceprezydent Włodzimierz Paszyński,

– pracownik Kancelarii Senatu:
– dyrektor Biura Polonijnego Artur Kozłowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Otwierając posiedzenie, wiceprzewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Bogdan Klich powiedział, że losy Jana Karskiego symbolizują losy wielu Polaków, którzy zmuszeni do opuszczenia Polski po wojnie, poświęcili swoje życie wysiłkom na rzecz uzyskania przez Polskę pełnej niepodległości.

Profesor Adam Rotfeld zaznaczył, że szczególnie godny podkreślenia jest fakt, iż głównym motywem działalności Jana Karskiego nie były rozkazy, lecz wewnętrzny nakaz sumienia. Trwałe miejsce w historii, zdaniem profesora Adama Rotfelda, zdobywają ludzie, którzy mają odwagę głosić poglądy zgodne z własnymi przekonaniami. Choć Jan Karski nigdy nie objął funkcji ambasadora, o której marzył w czasach przedwojennych, w rzeczywistości był jednym z najwybitniejszych ambasadorów Polski w Stanach Zjednoczonych i na całym świecie. Profesor Adam Rotfeld zaznaczył, że Jan Karski symbolizuje postawę wielu Polaków, którzy podczas drugiej wojny światowej ryzykowali życie własne i członków rodziny, by ratować Żydów. Wiedza o tego typu zachowaniach pozostaje słabo rozpowszechniona. Jednym ze sposobów skutecznego propagowania wiedzy o Janie Karskim mogłoby być zorganizowanie wystawy w Parlamencie Europejskim.

Ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce Lee Feinstein podkreślił, że dziedzictwo Jana Karskiego pozostaje aktualne. Jego życie i dokonania zainspirowały wielu Amerykanów. Wśród uczniów Jana Karskiego na Uniwersytecie Georgetown był m.in. późniejszy prezydent USA Bill Clinton. Historię Jana Karskiego można wykorzystać do zacieśnienia więzów między Polską a Stanami Zjednoczonymi. Ambasador zadeklarował, że kierowana przez niego placówka będzie wspierać przedsięwzięcia związane z obchodami stulecia urodzin Jana Karskiego. Wspomniał również, że od kilku lat ambasada przyznaje nagrodę jego imienia, której laureatami byli: Lech Wałęsa, Tadeusz Mazowiecki, Marek Edelman i Barbara Skarga.

Dyrektor Muzeum Historii Polski Robert Kostro przypomniał, że jednym z celów działalności tej placówki jest promowanie Polski poprzez propagowanie wiedzy na temat jej historii. Jan Karski i historia jego życia mogą być świetną wizytówką Polski. Dyrektor Robert Kostro podkreślił, że muzeum z dużym wyprzedzeniem rozpoczęło przygotowania do obchodów, ale osiągnięcie efektów będzie wymagało pomocy i zaangażowania również innych instytucji. Wśród przedsięwzięć upamiętniających Jana Karskiego planowany jest m.in. film fabularny.

Wanda Urbański przedstawiła działania, podejmowane w ramach programu „Jan Karski US Centennial Campaign” w Stanach Zjednoczonych. Podkreśliła, że jego postać wzbudza olbrzymie zainteresowanie osób, które spotykają się z nią po raz pierwszy. Kampania związana z setną rocznicą urodzin kuriera z Warszawy jest szansą nie tylko na podkreślenie wkładu Polaków w działania na rzecz powstrzymania holocaustu, ale również wzbudzenie szerszego zainteresowania aktualną sytuacją w Polsce. Organizatorzy obchodów w Ameryce mają nadzieję, że w 2014 r. Janowi Karskiemu zostanie przyznany prezydencki Medal Wolności. Poparcie dla tej inicjatywy wyraziło 68 członków Izby Reprezentantów i 11 senatorów USA. Planowane jest również przyjęcie uroczystych uchwał Senatu RP, Senatu Stanów Zjednoczonych i Knesetu.

Kierownik programu „Jan Karski. Niedokończona misja” w Muzeum Historii Polski Ewa Wierzyńska zwróciła uwagę, że w porównaniu ze szwedzkim dyplomatą Raulem Wallenbergiem, który był zaangażowany w ratowanie Żydów podczas drugiej wojny światowej, postać Jana Karskiego jest względnie mało znana i słabo upamiętniona. Aby to zmienić, trzeba przeprowadzić przemyślaną i szeroko zakrojoną kampanię. Ewa Wierzyńska wspomniała również o stronie internetowej www.jankarski.org, gdzie gromadzone są materiały dotyczące kuriera z Warszawy.

W czasie dyskusji przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych zapewnili, że działania Muzeum Historii Polski mogą liczyć na wsparcie.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.

Opracowano w BPS, BKS